

**VZREJA
ČEBELJIH
MATIC**

Uredba o izvajanju
Programa ukrepov na
področju čebelarstva v
RS v letih 2014–2016

Pripravil: Brane Borštnik
Marec 2014

Vzreja matic je poezija čebelarjenja

Naravna obnova čebeljih družin

Vzreja matic

- Matica je duša čebelje družine.
- Za vzrejo matic moramo uporabiti vse znanje iz tega področja.
- Vzreja matic je poezija čebelarjenja.
- Naše delo bo nagrajeno ko bomo spoznali, da mlada matica zalega in s tem naznanja novo življenje v čebelji družini.

Sezona vzreje matic

- Matice lahko vzrejamo v času, ko je dovolj spolno zrelih trotov, to je od maja do avgusta.
- V začetku vzreje moramo poskrbeti za bogato pašo, nektarno in pelodno.
- Prašilčke v katere vstavimo zrele matičnjake oblikujemo takrat, ko je v naravi dovolj paše. Najnevarnejši čas za obstoj prašilčka pred ropom je do izleganja prve matice v njih.

Selekcija čebeljih matic

- Ocena zunanosti matice in čebel – čistost kranjske sivke.
- Ocena mirnosti (obnašanje čebel pri odpiranju in pregledovanju)
- Ocena vnosa nektarja, mane in cvetnega prahu
- Ocena tolerantnosti na varojo in poapnelo zalego.
- Ocena prezimovanja .
- Rodovniška čebelja družina naj ne gradi prizidkov

Trotarji

- Velik vpliv na potomstvo vzrejenih matic imajo troti, ki te matice oplodijo.
- Pri oprahitvi najpogosteje sodelujejo troti iz drugih čebeljih družin, zato moramo poskrbeti tudi za vzrejo kakovostnih trotov.
- V čebeljo družino, ki smo jo izbrali za vzrejo trotov, v sredino gnezda vstavimo trotovsko satnico ali gradilnik.
- To čebeljo družino je potrebno v brezpašnem obdobju krmiti. Poskrbeti moramo tudi za dobro pelodno pašo.
- Troti spolno dozoriijo šele 35 dni po izleganju trotovine, matica pa dozori po 20 dneh, torej moramo z vzrejo trotov začeti že vsaj dva do tri tedne pred vzrejo matic.

VZREJA MATIC S PRESAJANJEM NAJMLAJŠIH LIČINK

- Večje število matičnjakov dobimo s presajanjem najmlajših ličink v umetne matičnjake (iz voska ali plastike)
- Prenos ličinke z dotikom s prenosom ličinke z dna celice v pripravljen matični lonček s pomočjo posebnih igel za presajanje.
- Prenos ličinke brez dotikanja ličink z dna celice v umetne lončke za kar uporabljamo posebno opremo.

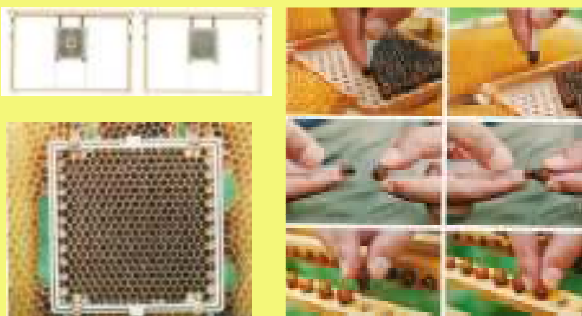

Jenterjev aparat

Aparat Nicot

Koledar in urnik vzreje matic

- Ne glede na to na kakšen način bomo vzrejali matice, je pogoj za uspeh, da posamezne posege opravimo točno v določenem času po dnevih in urah.
- Nikoli ne smemo preložiti posameznega dela na naslednji dan.

Označevanje matic

Mednarodni sistem barv za označevanje matic

Leto z zaključno številko	Barva
1 ali 6	BELA
2 ali 7	ŽUTENA
3 ali 8	RDEČA
4 ali 9	ZELENA
5 ali 0	MODRA

Za uspešno vzrejo matic je potrebno:

- Kvalitetno odbirati matičarje v lastnem čebelnjaku
- Spremljati lastnosti čebel na širšem geografskem območju
- Zagotoviti stalno dostopnost cvetnega prahu
- Presajanje zelo mladih ličink (do 12 ur)
- Čim krajši čas od presajanja ličink do vstavitve vzrejne materiala v starter
- Vzdrževati zelo živalne družine tako v starteju, redniku in trrotarju s stalnim dotokom hrane
- Ob vsakem posegu dodajati sladkorno raztopino
- Skrbeti za živalne in izbrane trrotarje na mestu plemenitve
- Vzdrževanje plemenilčkov z mladimi delavkami in zalogo hrane
- Redno spremljanje zdravstvenega stanja
